2019. M49T

2019L067G1IL

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2019

SCRÍOBH DO SCRÚDUIMHIR ANSEO ☛

CEOL – GNÁTHLEIBHÉAL

CUMADÓIREACHT (100 marc)

DÉARDAOIN 20 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA 3:15–4:45

STAMPA AN IONAID

DON SCRÚDAITHEOIR

Móriomlán na marcanna

CEIST	MARC			
1				
2				
3				
4				
5				
6				
IOMLÁN				
GRÁD				

TREORACHA D'IARRTHÓIRÍ

- ❒ Scríobh do scrúduimhir sa bhosca thuas.
- ❒ Freagair na ceisteanna sna spásanna atá ann dóibh sa fhreagarleabhar seo.
- ❒ Bain úsáid as na cliatha folmha ar fud an fhreagarleabhair do shracobair.

1. Iomlán na n-iomlán bun leathanaigh	
2. Móriomlán na gceisteanna dícheadaithe uile	
3. An marc iomlán a bronnadh (1 lúide 2)	

SRACOBAIR

roimhe	lch.	iom. reatha

Freagair DHÁ cheist
Ceist AMHÁIN as Roinn A (Cumadóireacht Séise) agus ceist AMHÁIN as Roinn B (Armóin)

ROINN A – CUMADÓIREACHT SÉISE (40 marc)

Gan ach ceist **amháin** a fhreagairt sa roinn seo: C1 nó C2 nó C3.

C.1 LEANÚINT D'OSCAILT A THUGTAR

Freagair (a) **agus** (b).

(a)
- Lean ar aghaidh leis an oscailt a thugtar chun séis ocht mbarra a dhéanamh, ag críochnú ar an ngléasnóta, is é sin, dó.
- Cuir comharthaí mírithe agus mothúcháin cuí leis an tséis.
- Roghnaigh uirlis as an liosta seo a leanas a bheadh oiriúnach don tséis agatsa:

❒ fliúit Shasanach fhorshéise ❒ cláirnéid ❒ trumpa ❒ veidhlín
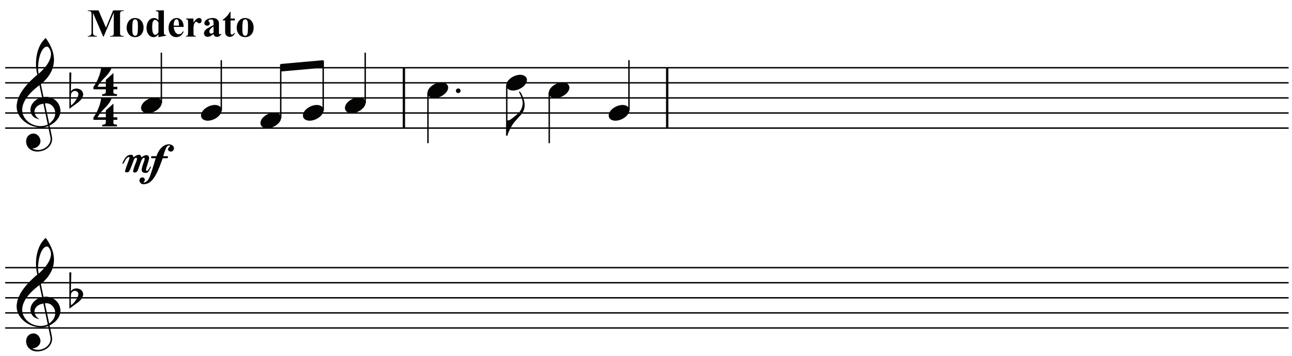
agus

(b)
- Lean ar aghaidh leis an oscailt a thugtar chun séis ocht mbarra a dhéanamh, ag críochnú ar an ngléasnóta, is é sin, dó.
- Cuir comharthaí mírithe agus mothúcháin cuí leis an tséis.
- Roghnaigh uirlis as an liosta seo a leanas a bheadh oiriúnach don tséis agatsa:

❒ fliúit Shasanach fhorshéise ❒ cláirnéid ❒ trumpa ❒ veidhlín
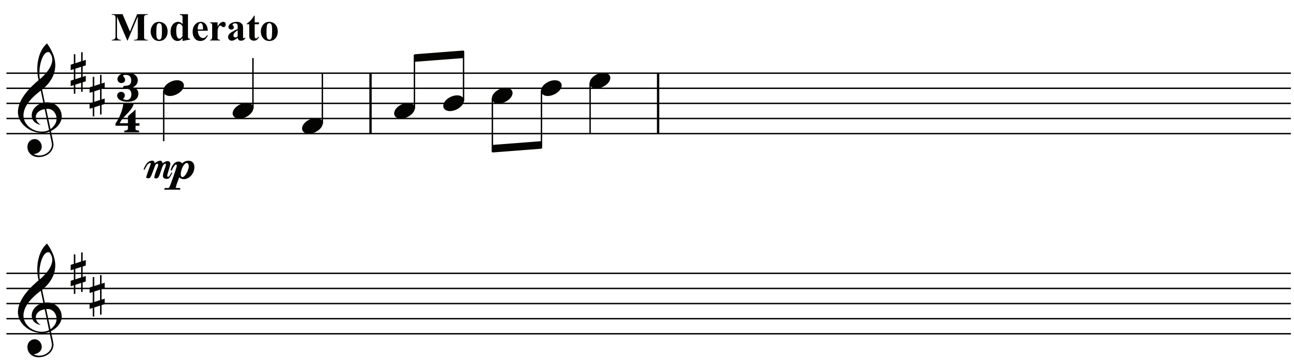
(40)

SRACOBAIR

roimhe	lch.	iom. reatha

C.2 CEOL A CHUR LE TÉACS A THUGTAR

Freagair (a) **agus** (b).
Seo a leanas sliocht as an dán *Comhairle Don Duine Óg* (file anaithnid).

A dhuine atá i dtús do shaoil,
Mo theagasc go cruinn beir leat,
An té dá dtáinig ciall le haois
Cuir-se gach ní ina chead.

(a) • Cuireadh rithim leis an dá líne thosaigh. Cum rithim a d'oirfeadh do na focail eile.

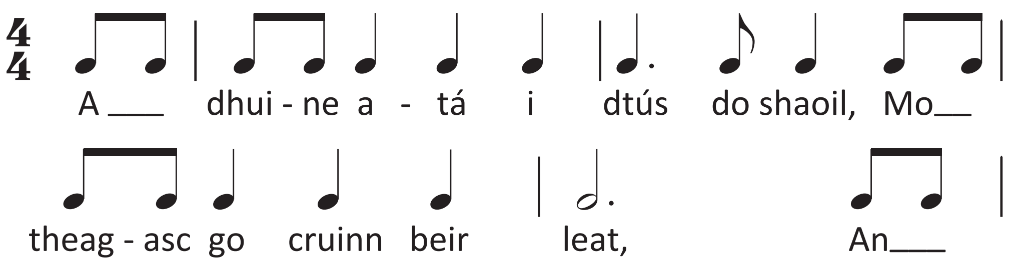

té dá dtáin - ig ciall le haois Cuir - se

gach ní in - a chead.

(b) • Ag úsáid na rithime ag (a), lean ar aghaidh leis an oscailt thíos chun séis ocht mbarra a dhéanamh.
- Críochnaigh ar an ngléasnóta, is é sin, dó.
- Scríobh na focail faoi na nótaí.
- Cuir comharthaí mírithe agus mothúcháin cuí leis an tséis.

Moderato
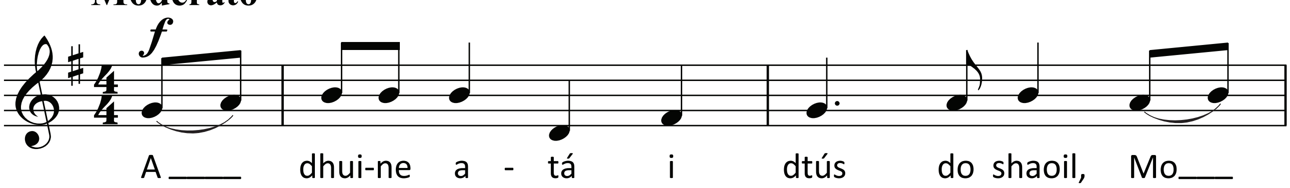
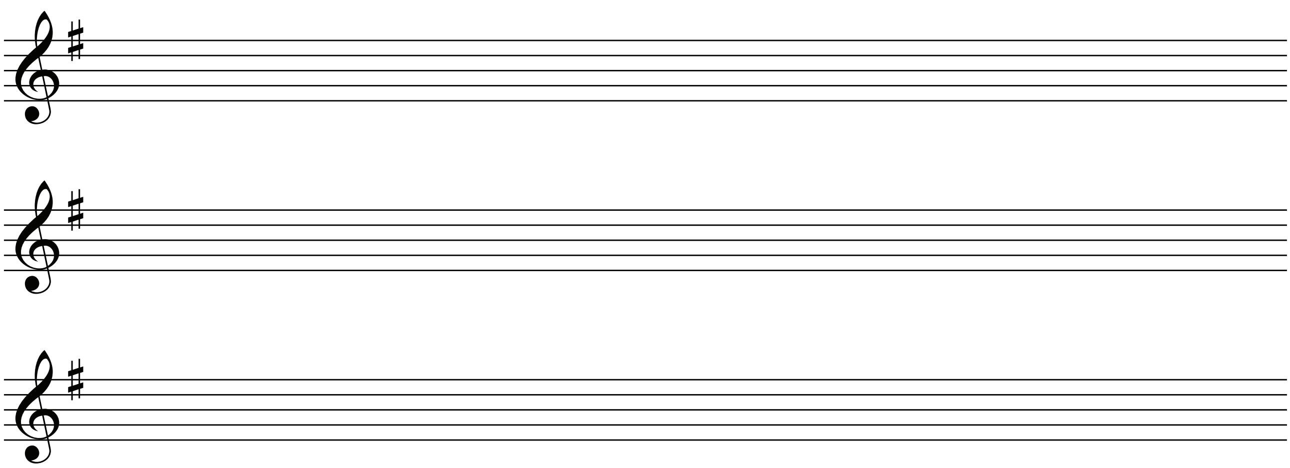

(40)

roimhe	lch.	iom. reatha

SRACOBAIR

roimhe	lch.	iom. reatha

C.3 CUMADÓIREACHT DO RITHIM NÓ DO MHEADARACHT NÓ D’FHOIRM DAMHSA A THUGTAR

Freagair (a) **agus** (b).

(a) • Déan staidéar ar oscailt na válsa seo.
• Lean ar aghaidh leis an oscailt a thugtar chun séis ocht mbarra a dhéanamh, ag críochnú ar an ngléasnóta, is é sin, dó.
• Cuir comharthaí mírithe agus mothúcháin cuí leis an tséis.
• Roghnaigh uirlis as an liosta seo a leanas a bheadh oiriúnach don tséis agatsa:

☐ fliúit Shasanach fhorshéise ☐ cláirnéid ☐ trumpa ☐ veidhlín
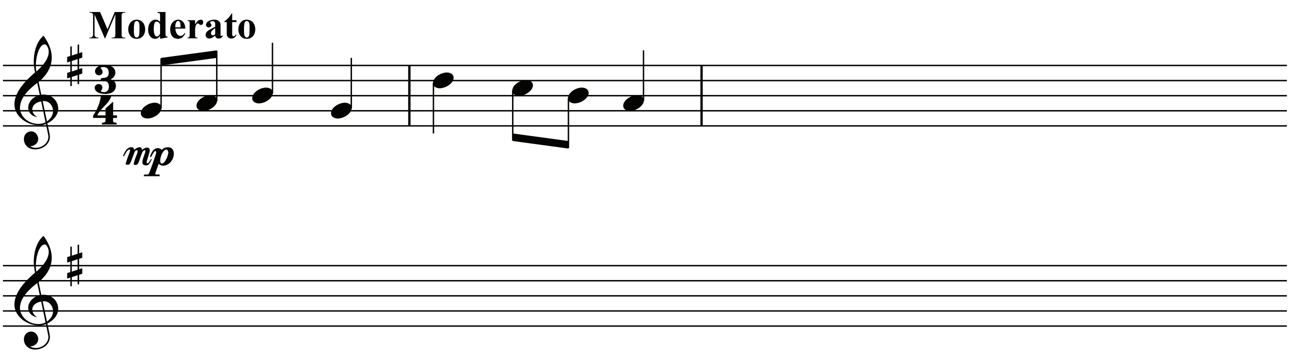
agus

(b) • Déan staidéar ar oscailt na máirseála seo.
• Lean ar aghaidh leis an oscailt a thugtar chun séis ocht mbarra a dhéanamh, ag críochnú ar an ngléasnóta, is é sin, dó.
• Cuir comharthaí mírithe agus mothúcháin cuí leis an tséis.
• Roghnaigh uirlis as an liosta seo a leanas a bheadh oiriúnach don tséis agatsa:

☐ fliúit Shasanach fhorshéise ☐ cláirnéid ☐ trumpa ☐ veidhlín
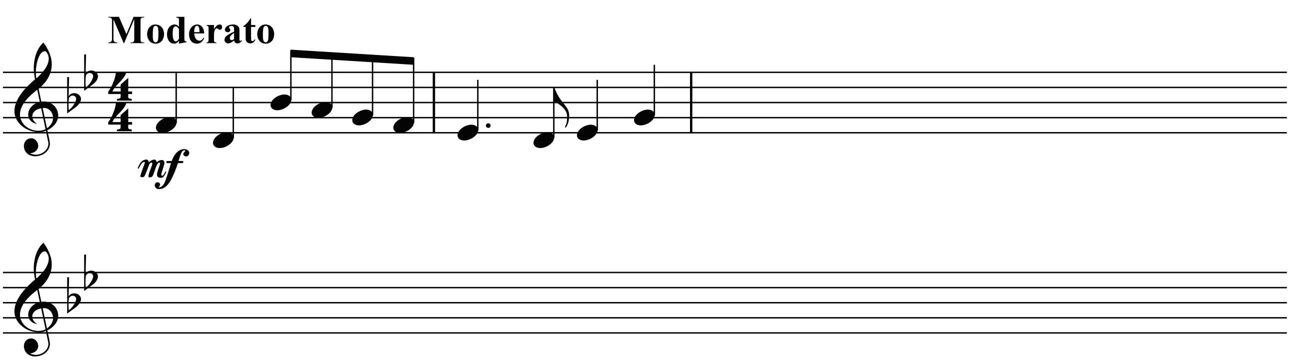
(40)

roimhe	lch.	iom. reatha

ROINN B – ARMÓIN (60 marc)

Gan ach ceist **amháin** a fhreagairt sa roinn seo: C4 nó C5 nó C6

C.4 CUMADÓIREACHT NÓTAÍ SÉISE AGUS DORDNÓTAÍ Ó SHRAITH CORDAÍ AG POINTÍ DÚNTA

RÉAMHOBAIR

- Scríobh amach mórscála G ar an gcliath thíos:

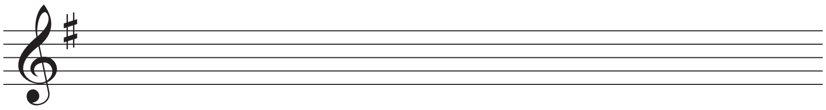

- Rianaigh na cordaí atá ar fáil duit sa ghléas seo (I, ii, IV, V agus vi) i ngreille an chordbhainc nó ar an gcliath thíos. Tá an chéad chorda tugtha.

Nótaí an chorda	D B G		F♯ D B				C A F♯
Siombail chorda	G		Bm				F♯°
Uimhir Rómhánach	I	ii	iii	IV	V	vi	vii°

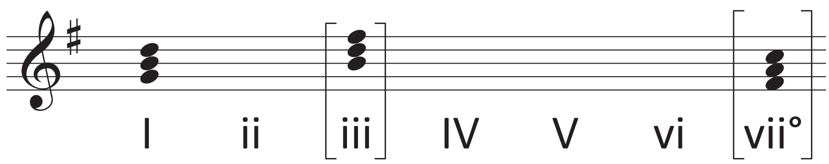

SRACOBAIR

DON SCRÚDAITHEOIR

Greille				
Dordnótaí				
Cáilíocht na dordlíne				
Nótaí séise				
Cáilíocht na líne séise				

roimhe	lch.	iom. reatha

• Déan staidéar ar an dréacht ceoil seo thíos.
• Agus tú ag úsáid na rithimí a thugtar duit, cuir isteach nótaí séise agus dordnótaí chun gach mír díobh seo a chríochnú le cordaí dúnta agus le réamhchordaí mar seo a leanas:

(i) Ag A, dúnadh **tánaisteach** le réamhchorda (vi—IV—I)
(ii) Ag B, dúnadh **briste** le réamhchorda (ii—V—vi)
(iii) Ag C, dúnadh **neamhfhoirfe (leathdhúnadh)** le réamhchorda (V—I—V)
(iv) Ag D, dúnadh **foirfe (lándúnadh)** le réamhchorda (IV—V—I)

A
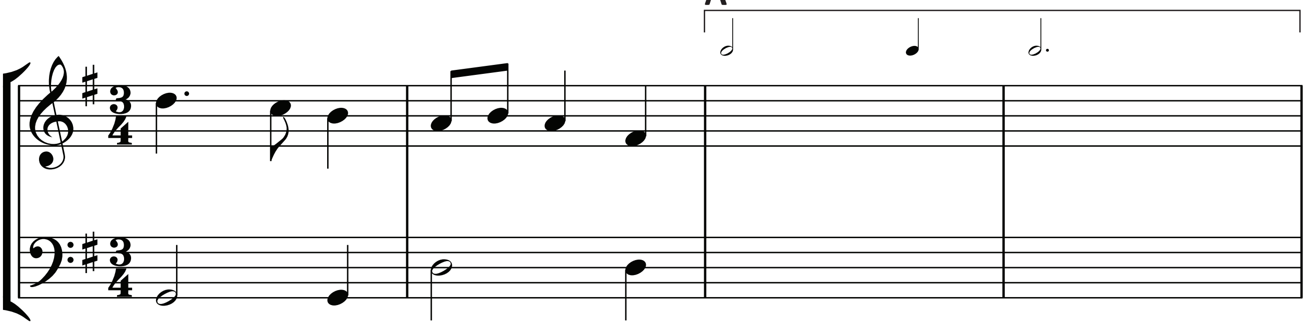
B

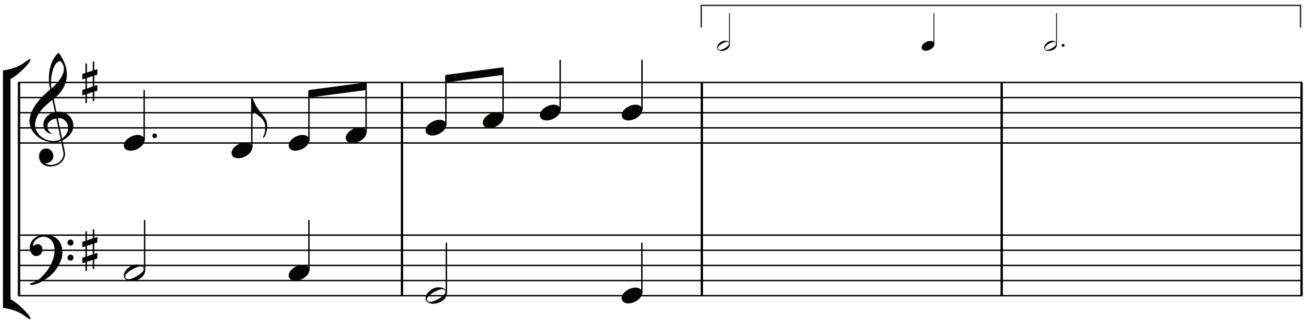

C
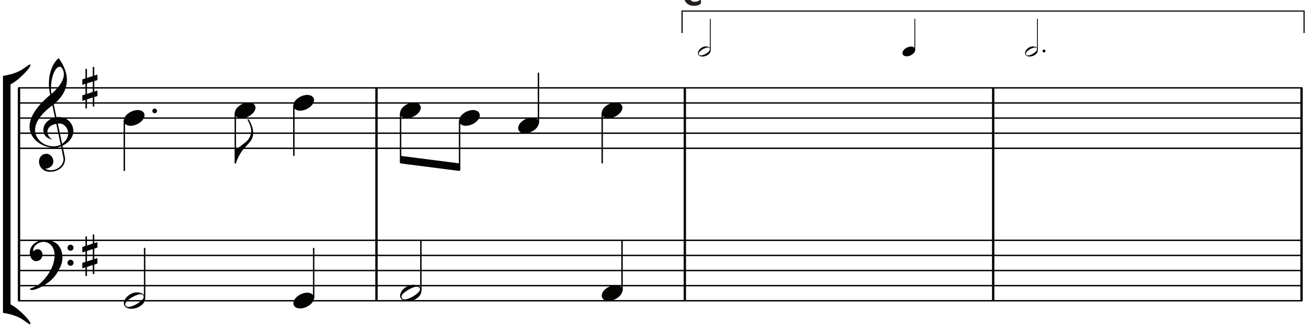
D

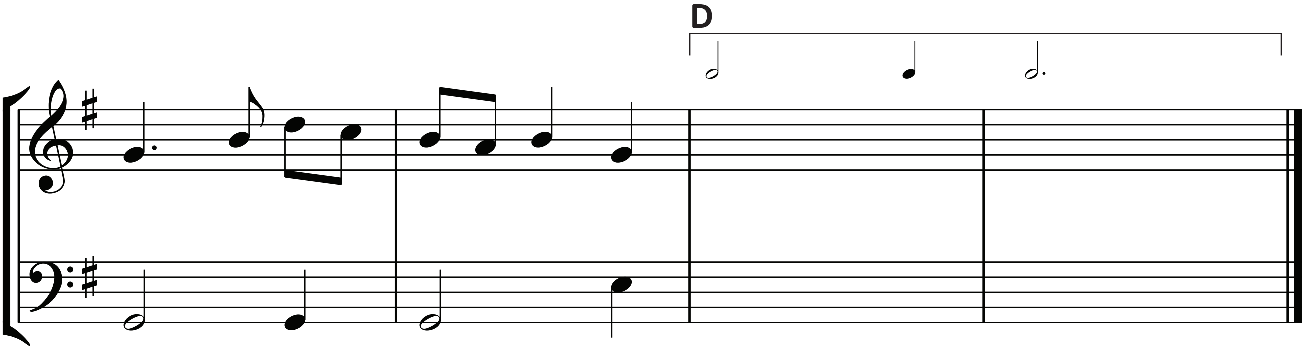

(60)

roimhe	lch.	iom. reatha

C.5 DORDNÓTAÍ AGUS COMHARTHAÍ CORDA A CHUR ISTEACH AG POINTÍ DÚNTA

RÉAMHOBAIR

• Scríobh amach mórscála F ar an gcliath thíos:

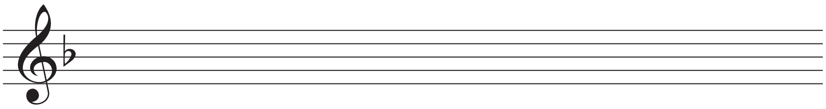

• Rianaigh na cordaí atá ar fáil duit sa ghléas seo (I, ii, IV, V agus vi) i ngreille an chordbhainc nó ar an gcliath thíos. Tá an chéad chorda tugtha.

Nótaí an chorda	C A F		E C A				B♭ G E
Siombail an chorda	F		Am				E°
An uimhir Rómhánach	I	ii	iii	IV	V	vi	vii°

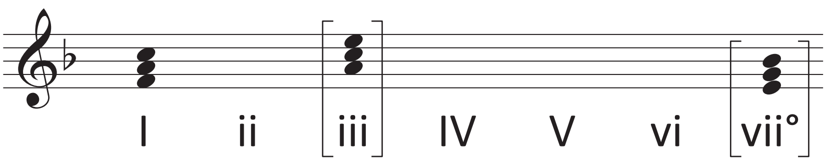

SRACOBAIR

DON SCRÚDAITHEOIR

Greille				
Cordaí				
Cáilíocht na réimnithe cordaí				
Dordnótaí				
Cáilíocht na dordlíne				

roimhe	lch.	iom. reatha

- Déan staidéar ar an dréacht ceoil seo thíos.
- Cuir isteach dordnótaí agus comharthaí oiriúnacha chun na dúntaí ag A, B, C agus D a chríochnú.
- Is ceadmhach úsáid a bhaint as siombailí corda nó as uimhreacha Rómhánacha, ach gan úsáid a bhaint as an dá cheann.
- Ná bíodh an corda céanna agat i mboscaí le hais a chéile.
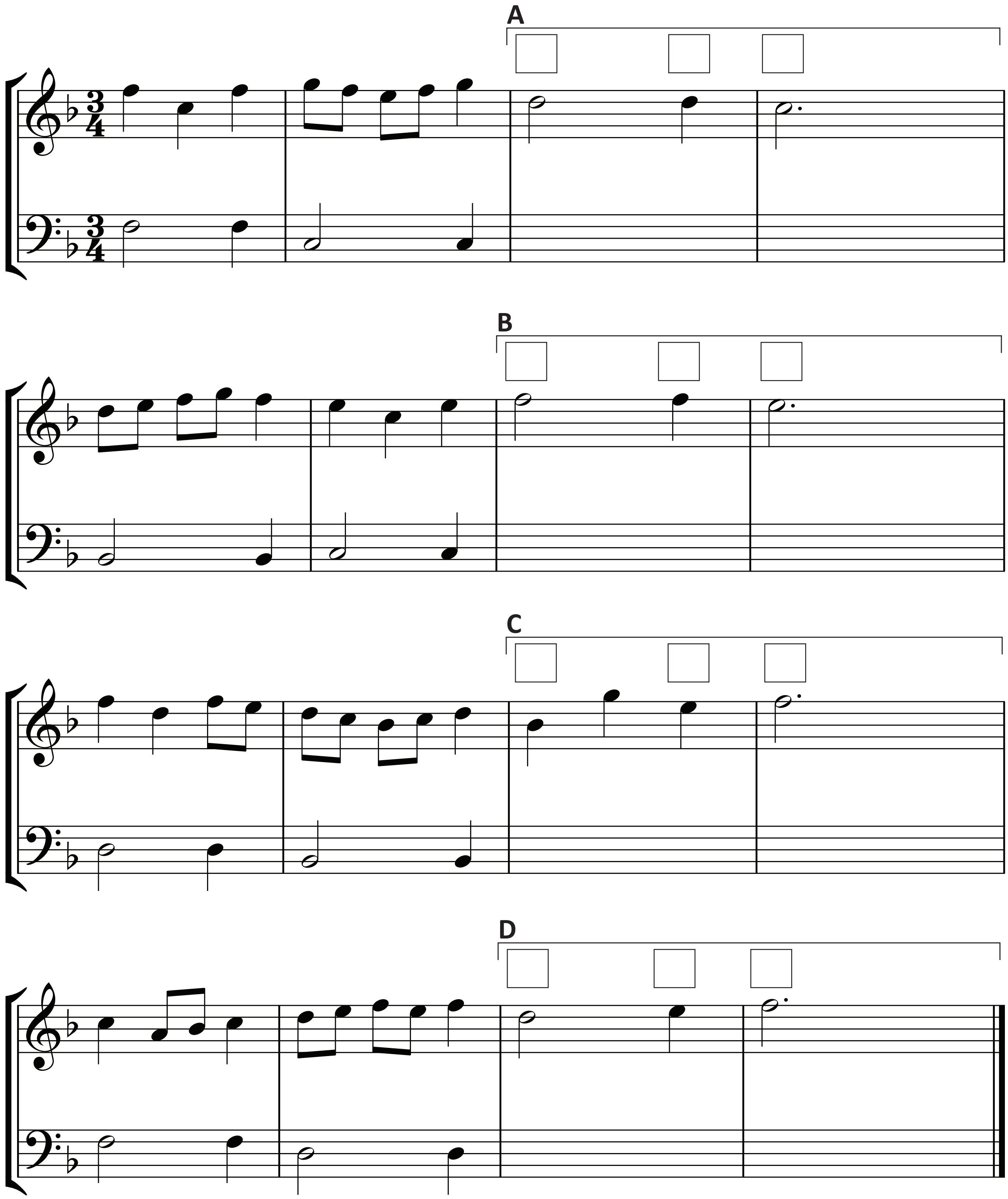
(60)

roimhe	lch.	iom. reatha

C.6 NÓTAÍ FORSHÉISE AGUS COMHARTHAÍ CORDA A CHUR ISTEACH AG POINTÍ DÚNTA

RÉAMHOBAIR

• Scríobh amach mórscála G ar an gcliath thíos:

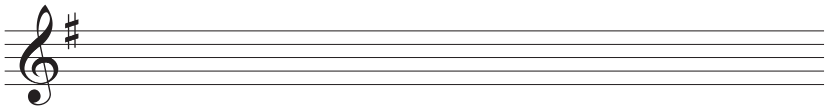

• Rianaigh na cordaí atá ar fáil duit sa ghléas seo (I, ii, IV, V agus vi) i ngreille an chordbhainc nó ar an gcliath thíos. Tá an chéad chorda tugtha.

Nótaí an chorda	D B G		F♯ D B				C A F♯
Siombail chorda	G		Bm				F♯°
Uimhir Rómhánach	I	ii	iii	IV	V	vi	vii°

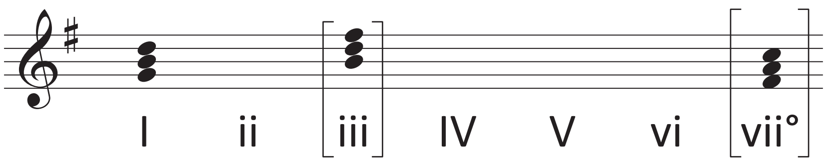

SRACOBAIR

DON SCRÚDAITHEOIR

Greille				
Cordaí				
Cáilíocht na réimnithe cordaí				
Nótaí forshéise				
Cáilíocht na forshéise				

- Déan staidéar ar an dréacht ceoil seo thíos.
- Cuir isteach cordaí agus nótaí forshéise oiriúnacha ag A, B, C agus D chun deireadh na míreanna a chríochnú.
- Is ceadmhach úsáid a bhaint as siombailí corda nó as uimhreacha Rómhánacha, ach gan úsáid a bhaint as an dá cheann.
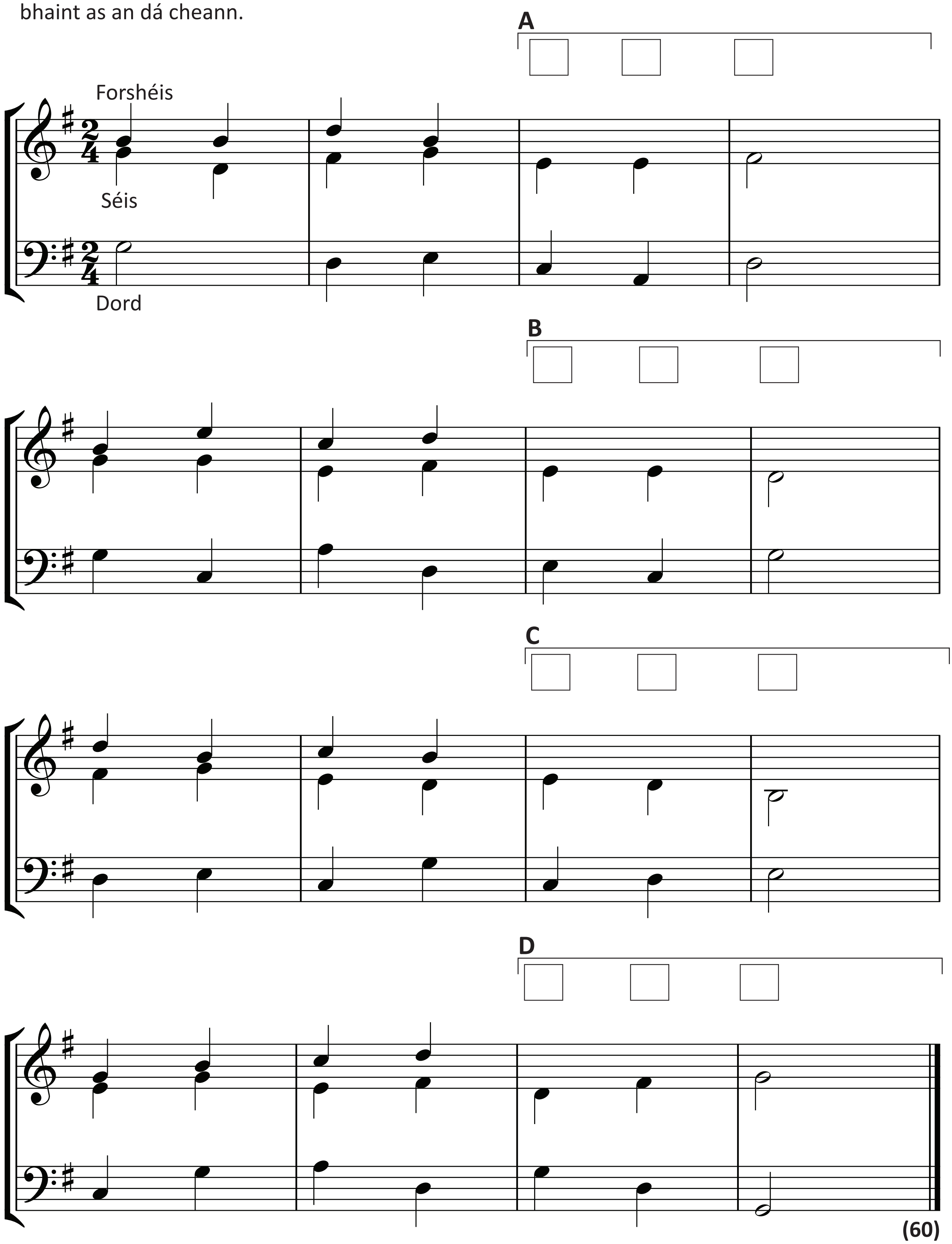
(60)

roimhe	lch.	iom. reatha

SRACOBAIR

roimhe	lch.	iom. reatha

SRACOBAIR

roimhe	lch.	iom. reatha

LEATHANACH BÁN

2019. M51T 2019L067G2IL

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2019

SCRÍOBH DO SCRÚDUIMHIR ANSEO ☛

CEOL – GNÁTHLEIBHÉAL
ÉISTEACHT (100 marc)
DÉARDAOIN 20 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA 1:30–3:00

STAMPA AN IONAID

DON SCRÚDAITHEOIR

Móriomlán na marcanna

C	MARC			
1				
2				
3				
4				
5				
6				
IOMLÁN				
BÓNAS DON GHAEILGE				
MÓRIOM				
GRÁD				

TREORACHA D'IARRTHÓIRÍ

- ❒ Scríobh do scrúduimhir sa bhosca thuas.
- ❒ Sula dtosaíonn an scrúdú, éist go cúramach leis an sliocht trialach. Mura féidir leat an taifeadadh a chloisteáil go soiléir, cuir in iúl don fheitheoir láithreach bonn é.
- ❒ Éist go gcloisfidh tú an ghíog rabhaidh agus na fógraí ar an taifeadadh.
- ❒ Scríobh do chuid freagraí uile sa fhreagarleabhar seo sna spásanna atá ann dóibh. I gceisteanna ina bhfuil rogha, cuir tic sa bhosca cuí.
- ❒ Tá leathanaigh don tsracobair san áireamh sa fhreagarleabhar seo.

C. 1 Cúig shliocht as *Réamhcheol Fantaise Romeo agus Juliet* le Tchaikovsky.

- Freagair na ceisteanna ar gach sliocht.

Sliocht 1, a sheinnfear trí huaire. Tá breac-scór de na barraí 1–8 den ceol sa sliocht seo priontáilte thíos.

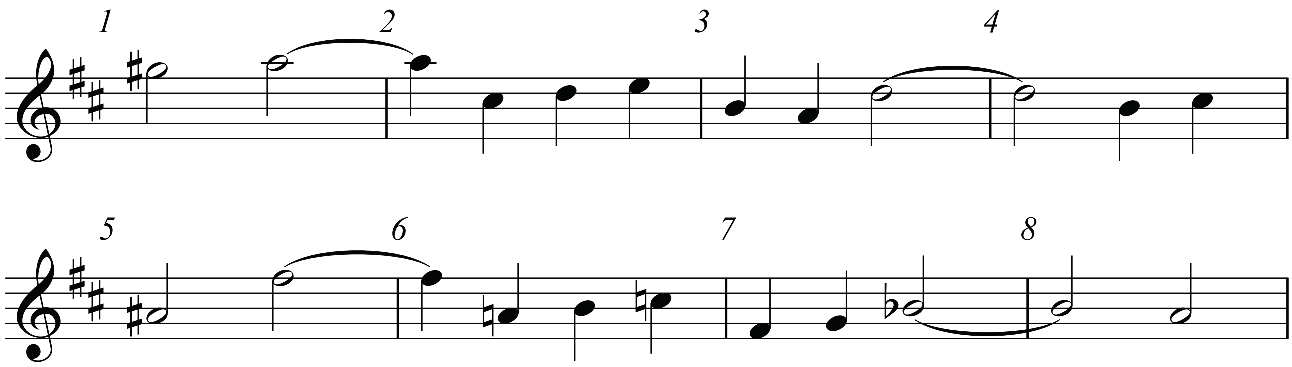

(a) Is é an téama a chloistear sa sliocht seo ná

☐ téama Friar Lawrence ☐ téama an Achrainn ☐ téama an Ghrá

(b) Gné den tionlacan sna barraí 1–8 ná

☐ scála suas ar fhliúit

☐ figiúr 2-nóta síos ar chorn Francach

☐ téaduirlisí *pizzicato*

(c) Baineadh an sliocht seo

☐ as an intreoir ☐ as an athfhoilsiú ☐ as an gcoda

Sliocht 2, a sheinnfear trí huaire.

(d) Déan cur síos ar uigeacht an cheoil a chloistear sa sliocht seo.

____

____

roimhe	lch.	iom. reatha

Sliocht 3, a sheinnfear trí huaire. Tá breac-scór den ceol sa sliocht seo priontáilte thíos.

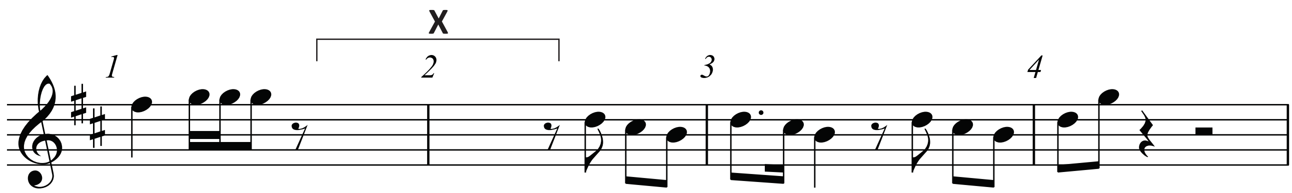

(e) Is iad na nótaí atá ar iarraidh ag **X** ar an scór thuas ná
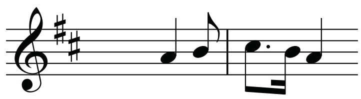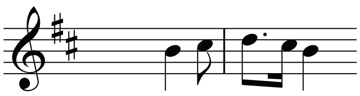
☐

☐

☐

Sliocht 3, a sheinnfear uair amháin eile.

(f) Is é an téama a chloistear sa sliocht seo ná

☐ téama an Achrainn ☐ téama Friar Lawrence ☐ téama an Ghrá

(g) Tá tonúlacht an cheoil

☐ mór ☐ mion

Sliocht 4, a sheinnfear trí huaire.

(h) Ainmnigh an chnaguirlis a chloistear sa sliocht seo. _

Is é a sheinntear air ná

☐ rithim shioncóipiú ☐ rithim phoncaithe ☐ rithim thríphléadach

Sliocht 5, a sheinnfear trí huaire.

(i) Déan cur síos ar conas a chruthaíonn Tchaikovsky atmaisféar suaimhneach síochánta sa cheol a chloistear sa sliocht seo.

_ _

_ _

(25)

roimhe	lch.	iom. reatha

C. 2 Sliocht as *Ceathairéad Pianó Uimh.1* le Gerald Barry, a sheinntear trí huaire.

- Freagair na ceisteanna seo a leanas:

(a) Ainmnigh na ceithre uirlis atá á seinm sa sliocht seo.

1. ___________________ 3. ___________________

2. ___________________ 4. ___________________

(b) Gné den cheoil sa sliocht seo ná

❒ scálaí ❒ armónaic ❒ nótaí athdhéanta

(c) Seinntear an ceol

❒ pizzicato ❒ flautando ❒ le h-aicinn

(d) Tá méadú á úsáid sa sliocht seo. Mínigh méadú.

____

____

(e) Déan cur síos ar cheann amháin de na gnéithe seo a leanas a úsáideann Gerald Barry ina *Cheathairéad Pianó Uimh.1*:

canóin casiompaigh lámhbhraisle

Gné: ____

Cur síos: _____________________________________

____

(10)

roimhe	lch.	iom. reatha

C. 3 Sliocht as Cantáid *Jesu, der du meine Seele* le J.S. Bach, a sheinntear trí huaire.

• Freagair na ceisteanna seo a leanas:

(a) Baineadh an sliocht seo as

☐ cór ☐ reacaireacht ☐ áiria

(b) **(i)** Is é an cineál gutha a chloistear sa sliocht seo ná

☐ alt ☐ teanór ☐ dord

(ii) Tá an t-amhránaí á thionlacan le

☐ téaduirlisí ☐ orgán agus dord ☐ téaduirlisí, orgán agus óbó

(c) Sainaithin gné amháin de líne an ghutha a chloistear sa sliocht seo.

_ _

(d) Sainaithin gné amháin den tionlacan sa sliocht seo.

_ _

(e) Is é an dúnadh a chloistear ag deireadh an tsleachta ná

☐ dúnadh tánaisteach

☐ dúnadh neamhfhoirfe (leathdhúnadh)

☐ dúnadh foirfe (lándúnadh)

(10)

roimhe	lch.	iom. reatha

C. 4 Dhá shliocht as *Bohemian Rhapsody* le Freddie Mercury.

- Freagair na ceisteanna ar gach sliocht.

Sliocht 1, a sheinnfear trí huaire. Tá na liricí priontáilte thíos.

Líne 1	I see a little silhouette of a man,
Líne 2	Scaramouche, Scaramouche, will you do the Fandango?
Líne 3	Thunderbolt and light'ning, very, very fright'ning me.
Líne 4	Galileo, Galileo, Galileo, Galileo, Galileo Figaro. Magnifico.
Líne 5	I'm just a poor boy, nobody loves me.
Líne 6	He's just a poor boy from a poor family,
Líne 7	Spare him his life from this monstrosity.

(a) **(i)** Is iad na cordaí a chloistear ag tús an tsleachta seo (roimh iontráil na guthanna) ná

❐ bloc-chordaí ❐ cordaí briste

(ii) Seinntear na cordaí seo ar an _

(b) Ainmnigh an líne ina chloistear na drumaí den chéad uair. _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

(c) Gné den dordlíne i líne 6 ná

❐ nótaí fada marthanacha ❐ scála ❐ nótaí athdhéanta

Leantar den cheist seo ar an gcéad leathanach eile

roimhe	lch.	iom. reatha

Sliocht 2, a sheinnfear trí huaire. Tá na liricí priontáilte thíos.

Líne 8	Easy come, easy go, will you let me go?
Líne 9	Bismillah. No we will not let you go. Let him go.
Líne 10	Bismillah. We will not let you go. Let him go.
Líne 11	Bismillah. We will not let you go. Let me go.
Líne 12	Will not let you go. Let me go. Will not let you go. Let me go. Oh.
Líne 13	No no no no no no no.
Líne 14	Oh mama mia, mama mia. Mama mia let me go.
Líne 15	Beelzebub has a devil put aside for me, for me, for me.

(d) Cloistear dialóg ainteafanúil sna línte 9–12. Mínigh.

_ _

_ _

(e) Sainaithin dhá dhifríocht idir an ceol a chloistear i Sliocht 2 agus an ceol sa rannóg thosaigh in *Bohemian Rhapsody*.

1ú difríocht: _

2ú difríocht: _

(10)

roimhe	lch.	iom. reatha

C. 5 Ceol Gaelach

Cloisfidh tú trí shliocht, gach ceann díobh á sheinm trí huaire.

- Freagair na ceisteanna ar gach sliocht.

Sliocht 1

Véarsa amháin as an bhailéad *The Bonny Irish Maid.*

(a) Sainaithin gné thraidisiúnta amháin den cheol a chloistear sa sliocht seo.

_ _

_ _

(b) Sainaithin gné neamh-thraidisiúnta amháin den cheol a chloistear sa sliocht seo.

_ _

_ _

(c) Is í foirm an véarsa a chloistear sa sliocht seo ná

❒ AABB ❒ ABBA ❒ AABA

Sliocht 2

(d) Is é atá san fhonn seo ná

❒ fonn damhsa ❒ máirseáil ❒ fonn mall

(e) An uirlis ar a sheinntear an fonn ná

❒ an fhidil ❒ an phíb uilleann ❒ an fheadóg íseal

(f) Gné den cheol sa sliocht seo ná

❒ saor-rithim ❒ dordán ❒ ornáidiú

(g) Déan cur síos ar ghné neamh-thraidisiúnta amháin den cheolchasadh seo.

_ _

_ _

_ _

roimhe	lch.	iom. reatha

Sliocht 3

(h) Ainmnigh an uirlis ar a chloistear an tséis á seinm sa sliocht seo.

_ _

(i) Cé acu ceann díobh seo a leanas a chloistear sa tséis sa sliocht seo?

☐ ornáidiú ☐ tríphléadaigh ☐ an nóta deireanach athdhéanta

(j) Is caoineadh é seo. Conas a léirítear é seo sa cheol a chloistear sa sliocht?

_ _

_ _

(25)

Beidh sos dhá nóiméad déag ann roimh an gcéad cheist eile.

C. 6 Scileanna Éisteachta. Tá an cheist seo bunaithe ar cheithre shliocht ceoil.

- Freagair na ceisteanna ar gach sliocht.

Sliocht 1, a sheinnfear trí huaire. Tá breac-scór de na barraí 1–4 den ceol sa sliocht seo priontáilte thíos.

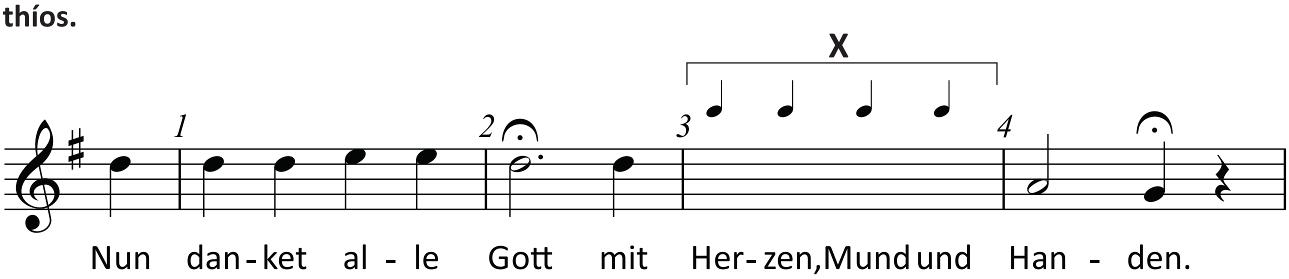

(a) Cuir isteach na ceithre nóta atá ar iarraidh ag **X** ar an scór. Úsáid an rithim a thugtar.

Sliocht 1, a sheinntear uair amháin eile.

(b) Is é a chanann an ceol ná

☐ cór fear ☐ cór ban ☐ cór guthanna measctha

(c) Is é an dúnadh a chloistear ag deireadh an tsleachta ná

☐ dúnadh neamhfhoirfe (leathdhúnadh)

☐ dúnadh foirfe (lándúnadh)

☐ dúnadh tánaisteach

Sliocht 2, a sheinnfear trí huaire.

(d) Sainaithin dhá dhifríocht idir an ceol a chloistear sa sliocht seo agus an ceol a chloistear i Sliocht 1.

1ú difríocht: _

2ú difríocht: _

Sliocht 3, a sheinnfear trí huaire. Tá na liricí priontáilte thíos.

Líne 1 It's a God-awful small affair to the girl with the mousy hair
Líne 2 But her mummy is yelling no, and her daddy has told her to go.
Líne 3 But her friend is nowhere to be seen, now she walks through her sunken dream
Líne 4 To the seat with the clearest view and she's hooked to the silver screen.

(e) Tá an ceol gutha i líne 2

- ❒ ag tiúnairde níos airde ná líne 1
- ❒ ag an tiúnairde chéanna le líne 1
- ❒ ag tiúnairde níos ísle ná líne 1

(f) Sainaithin athrú amháin a tharlaíonn sa cheol gutha ó líne 3 amach.

____

____

Sliocht 4, a sheinnfear dhá uair. Tá na liricí priontáilte thíos.

Líne 1 [Sailors]**A** fighting in the dance hall.

Líne 2 Oh man, look at those cavemen go, it's the freakiest show.

Líne 3 Take a look at the lawman [beating up]**B** the wrong guy

Líne 4 Oh man, wonder if he'll ever know he's in the best selling show.

Líne 5 Is there life [on Mars?]**C**

(g) Cé acu de na gnéithe seo a leanas a chloistear sa cheol gutha ag A, B agus C sna liricí thuas?

A	❒ léim suas	❒ léim síos	❒ nótaí athdhéanta
B	❒ léim suas	❒ léim síos	❒ nótaí athdhéanta
C	❒ léim suas	❒ léim síos	❒ nótaí athdhéanta

Sliocht 4, a sheinnfear dhá uair eile.

(h) Gné den tionlacan sa sliocht seo ná

❒ tríligh ❒ scálaí síos ❒ nótaí troitheánacha

(20)

Tá trí nóiméad agat chun an scrúdpháipéar a chríochnú.

SRACOBAIR

SRACOBAIR

roimhe	lch.	iom. reatha

SRACOBAIR

SRACOBAIR

roimhe	lch.	iom. reatha

Leathanach bán